

A hitelezés tultengése és a hosszú lejáratu hitelek nyújtásának szükségessége Németországban a fogyasztókat kiszolgáló kereskedelem szorosabb szövetkezésére vezetett. E szövetkezések elsősorban a fogyasztók érdekeit szolgálják, mert feleslegessé teszik a nagy hitelezési kockázatot, a kamatveszteséget és az inkasszódijakat kiegyensúlyozó jelentős felárak számítását. A szövetkezések különböző alakban jelennek meg: Königsbergben a kereskedők a Kundenkredit G. m. b. H.-ban egyesültek. Hitel igénybevétele a vevő által a G. m. b. H.-nál történik és nem az egyes kiszolgáló üzletnél. A G. m. b. H. a vevőnek egy csekkfüzetet szolgáltat ki, a vevő ebből kivett csekkel fizet az egyes cégek-nél, anélkül, hogy a vétel alkalmával be kellene jelentenie részletfizetési igényét. A G. m. b. H. utalja át azután az összegeket a tagcégeknek bizonyos adminisztrációs és tartalékszázalék levonásával. A vevő a G. m. b. H.-nak évi 12% kamatot fizet. — Berlinben a Vertriebskredit G. m. b. H.-ban egyesült a kereskedőcégeknek egy csoportja. Itt is ugyanolyan vásárol a részletvevő, mint a készpénz ellenében vásárló, de nem kell a hitelező-bankon keresztül való körutat leírnia, hanem a vétel eszközzésénél aláír egy szerződési formulát és lefizeti a vételérnek legalább 10%-át. A hátralék után havi 1% pótlékot fizet a hitel tartamára. A G. m. b. H. előlegezi a kereskedőknek a hátralékos vételártóké 75%-át a teljes hátralék utáni kamat lekötése ellenében. Az incassot is a G. m. b. H. intézi. — A megjelenési formák csak példák, mert vannak még a fogyasztás finanszírozásának egyéb változatos alakzatai is. Lényegük abban áll, hogy az eladó kockázata a minimumra szállíttatik le anélkül, hogy a vevőközönség súlyosabb árak fizetésének a kötelezettségével terheltetné meg. Ennek az utóbbi körülménynek jelentősége a mai kereseti viszonyok mellett igen nagy.

A társasági jog mindenütt egész Európában forrongásban van. A német igazságügyminiszter a részvényjogi reform előkészítése során nyolc kérdőívet fektetett fel, amelyek együttesen cca 1000 kérdést tartalmaznak. A beérkező válaszok alapján széleskörű statisztikai felvétel eszközzése tervezetik. Emellett már is hatalmas anyag van együtt: 1) a birodalmi statisztikai hivatal anyaga, 2) a részvényjogi ankettbizottság jelentése néhány kiváló jogtudós értékes véleményével, 3) a heidelbergi és kölni jogászgyűlések tárgyalási anyaga, 4) a német jogászgyűlés kiküldött bizottságának véleménye, 5) számtalan kritikai cikk ugy az egyes részletek, mint az összkérdés tekintetében, 6) igen gazdag elméleti és gyakorlati irodalom, 7) a külföldi jognak részletes kivonatai. Az új statisztikai felvétel célja az érdekeltek